

щитъ. Тази контузия въ първата минута го строполѣ доду...

Зеленогорската траншея вече губи за мене, като за кореспондентинъ, интересъ. Дѣлото е въ това, че окончателно е рѣшена блокадата и да я штурмуваме нищо нѣма да стане. Всичкижъ жъртви, прѣнесени тукъ, са оказахъ напраздно....

На 8 ноемврий азъ отидохъ въ Букурещъ за да си отпочинамъ три-четири дена.

XXII.

Въ отношение къмъ своитѣ подчинени, Скобелевъ обладаваше рѣдка справедливостъ. Той никога не прѣдписваше на себе си успѣхътъ на това или на друго дѣло, никога не пропускаше случайтъ да издигне на първий планъ своитѣ най-близки сътрудници. Всекогажъ, когато му благодаряхъ, той и въ частенъ разговоръ и при официални тържества заявяваше открито:

— Азъ тукъ нищо не съмъ.... Всичкото дѣло е извършено отъ еди-кой си.....

Нѣколко пѣти той при подобни случаи указваше право на Куропаткина като на виновникътъ на дадениятъ успѣхъ, и въ най-сърдечни изражения, тъй щото на никого не дохождаше на умътъ, че това е само скромностъ отъ страна на побѣдителтъ....

— Азъ ви съмъ обязанъ, братъ! Вий всичко извършихте.... На мене за васъ ми дадохъ кръстоветъ! говоряне той на солдатитѣ, и не само за това, за да ги въодушеви....

Той дѣйствително вѣрваше въ грамадното значение на солдатинътъ....

— Генералътъ може само да подготви свойтъ отрядъ, да му даде бойовно въспитание, послѣ това да избере позиция и да начертае първитѣ моменти на бойтъ.... Послѣ, всичката негова роль бѣше въ масиране войскитѣ, въ съхранение резервата да е готова. Въ всяко сражение поставятъ стихийний моментъ. Тукъ вече никой не е причината. Може да са подава примѣръ на личното мъжество, на прикѣтственото на духътъ, на това и всякой офицеринъ тогава може и е длъженъ!.... Массата дѣйствува, тя отива, тя